

România: Gradul real de umplere a facilitatilor de stocare a gazelor naturale este de 89,58%

Gradul de umplere a celor sase facilitati din România de stocare a gazelor naturale era de 89,58%, în 17 august, se arata în Raportul din 2024 privind starea uniunii energetice, publicat miercuri de Comisia Europeana.

UE si-a atins obiectivul de stocare a gazelor de 90% pe timp de iarna la 19 august 2024, cu mult înainte de termenul de 1 noiembrie.

Capacitatea totala a celor sase facilitati de stocare a gazelor naturale din România este de 3,1 bcm (miliarde metri cubi, n.r.), reprezentând 31% din consumul anual de gaze al tarii în 2022.

De asemenea, raportul arata ca în România combustibilii fosili reprezinta 71% din mixul energetic (comparativ cu 69% la nivelul UE), ponderea energiei regenerabile fiind de 20,1% iar a energiei nucleare de 8,9%.

Pietele en gros de electricitate si gaze din România sunt puternic influentate de interventiile de pe piata, care depasesc cadrul expirat stabilit de UE privind masurile de urgenta, apreciaza Comisia Europeana.

Anul trecut, 13,6% din totalul populatiei se confrunta cu dificultati în achitarea facturilor la utilitati, în timp ce 12,5% nu putea mentine o încălzire adecvata a locuintelor în perioadele cu temperaturi scazute. Aceste date subliniaza importanta sporirii ritmului si a extinderii renovarii cladirilor, se arata în raport.

Raportul privind starea uniunii energetice descrie modul în care UE a gestionat provocari fara precedent în peisajul politicii energetice în cursul mandatului actualei Comisii, dotând UE cu un cadru de reglementare pentru urmarirea tranzitiei catre o energie curata si punând bazele unei cresteri economice si ale unei competitivitati reînnoite.

În mod esential, în ultimii ani, UE a reusit sa faca fata riscurilor critice la adresa securitatii aprovizionarii sale cu energie, sa recâstige controlul asupra pietei si a preturilor energiei si sa accelereze tranzitia catre neutralitatea climatica. Astfel, productia de energie din surse regenerabile a dezactivat noi capacitati iar în prima jumatate a anului 2024, jumatate din productia de energie electrica a UE a provenit din surse regenerabile.

În plus, ponderea gazelor rusesti în importurile UE a scazut de la 45% în 2021 la 18% pâna în iunie 2024, în timp ce importurile de la parteneri de încredere precum Norvegia si SUA au crescut. În perioada august 2022-mai 2024, cererea de gaze s-a redus cu 138 miliarde de metri cubi.

De asemenea, preturile la energie sunt mai stabile si ramân cu mult sub nivelurile de vârf ale crizei energetice din 2022, iar emisiile de gaze cu efect de sera ale UE au scazut cu 32,5% între 1990 si 2022, în timp ce economia UE a crescut cu aproximativ 67% în aceeasi perioada.

La nivel international, UE a condus initiativa globala de a tripla capacitatea de energie din surse regenerabile si de a dubla îmbunatatirile în materie de eficienta energetica ca parte a tranzitiei de la combustibilii fosili, care a fost aprobata de toate partile în cadrul COP28 de la Dubai.

S-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce priveste energia din surse regenerabile. Energia eoliana a depasit gazele pentru a deveni a doua cea mai mare sursa de energie electrica a UE în urma energiei nucleare si, pâna în prima jumatate a anului 2024, energia din surse regenerabile a generat 50% din energia electrica în UE. În 2022,

consumul de energie primara al UE si-a reinnoit tendinta descendenta, scazând cu 4,1%.

Cu toate acestea, eforturile în materie de eficienta energetica vor trebui intensificate în continuare pentru ca UE sa atinga obiectivul de reducere cu 11,7% a consumului final de energie pâna în 2030. Sunt necesare îmbunatatiri suplimentare, nu în ultimul rând în ceea ce priveste electrificarea echipamentelor de încălzire la toate nivelurile si rata de renovare a cladirilor. Sunt necesare eforturi consolidate pentru a aborda problema preturilor ridicate la energie. Acest lucru este esential pentru îmbunatatirea competitivitatii industriei UE si pentru accelerarea investitiilor în retelele integrate de infrastructura ale Europei, care sunt esentiale pentru electrificarea economiei europene.

Raportul reaminteste ca toate statele membre trebuie sa își prezinte planurile nationale finale actualizate privind energia si clima cât mai curând posibil, pentru a asigura realizarea colectiva a obiectivelor energetice si climatice pentru 2030. Evaluarea proiectelor de PNEC actualizate, publicate în decembrie 2023, arata ca statele membre au facut un pas în directia cea buna, dar acest lucru nu este înca suficient pentru a reduce emisiile nete de gaze cu efect de sera cu cel puțin 55% pâna în 2030 si trebuie sa tina seama de recomandarile Comisiei pentru planurile lor finale.

Miercuri, Comisia a publicat, de asemenea, un raport referitor la functionarea Regulamentului privind guvernanta uniunii energetice si a actiunilor climatice, care concluzioneaza ca regulamentul joaca un rol important în mentinerea UE pe calea cea buna pentru a-si îndeplini obiectivele pentru 2030, facând planificarea si raportarea mai coerente, mai integrate si mai simple.

Provocarile noi si emergente vor trebui abordate în viitor, cum ar fi decalajul actual în materie de ambitie în ceea ce priveste sursele regenerabile de energie si obiectivele de eficienta energetica, cresterea saraciei energetice, diferenta de pret la energie în comparatie cu alti concurenti de la nivel mondial si riscul unor noi dependente critice strategice. Acestea vor necesita un raspuns politic decisiv si o schimbare radicala a eforturilor la nivelul UE si al statelor membre, printr-o mai buna coordonare, integrare a pietei si actiune comuna.

Potrivit documentului, UE a continuat sa sustina Ucraina în fata atacurilor continue ale Rusiei asupra sistemului sau energetic. Sincronizarea retelelor ucrainene si moldovene cu reseaua continentală europeana a contribuit la stabilizarea sistemului de energie electrica al Ucrainei, iar capacitatea pentru schimburile de energie electrica a ajuns în prezent la 1,7 GW pentru comertul comercial. De asemenea, aceasta permite Ucrainei sa beneficieze de importuri de urgenta. Pâna la 31 iulie 2024, peste 40% din totalul donatiilor din partea statelor membre au fost dedicate sectorului energetic, contributia totala a mecanismului de protectie civila al Uniunii fiind estimata la peste 900 de milioane de euro. Fondul de sprijin pentru energie al Ucrainei (UESF) a mobilizat, de asemenea, peste 500 de milioane de euro pâna în iunie 2024. În plus, Mecanismul UE pentru Ucraina, în valoare de 50 miliarde de euro, va oferi finantare coerenta pentru a sprijini redresarea si cresterea economica durabila a Ucrainei pâna în 2027.

Producatorii din UE se confrunta cu o concurenta tot mai mare în ceea ce priveste tehnologiile care contribuie la obiectivul zero emisii nete pe pietele mondiale si interne. Raportul reaminteste importanta Regulamentului privind industria care contribuie la obiectivul zero emisii nete si a Actului privind materiile prime critice, alaturi de reforma organizarii pietei energiei electrice pentru a face fata acestor provocari. Raportul recunoaste, de asemenea, necesitatea de a valorifica parteneriatele cu industria pentru a accelera dezvoltarea tehnologiilor care contribuie la obiectivul zero emisii nete si pentru a consolida baza de productie a UE. Aliantele industriale, cum ar fi Alianta europeana pentru baterii, Alianta europeana pentru hidrogen curat, Alianta industriei energiei solare fotovoltaice, Alianta pentru lantul valoric al combustibililor din surse regenerabile si cu emisii scazute de dioxid de carbon si Alianta pentru reactoarele modulare mici vor juca un rol important. Dialogurile Comisiei privind tranzitia curata cu industria si partenerii sociali vor sprijini punerea în aplicare a Pactului verde european.

Fondul pentru inovare, cu un buget estimat de aproximativ 40 miliarde de euro până în 2030, joacă, de asemenea, un rol esențial. Banca Europeană pentru Hidrogen, finanțată din Fondul pentru inovare al EU ETS, este operațională și a desfășurat o primă rundă de licitații de succes la nivelul UE, care a atribuit aproape 720 de milioane de euro unui număr de 7 de proiecte privind hidrogenul din surse regenerabile în Europa.

Odată cu noua legislație privind piața energiei, cum ar fi reforma organizării pieței energiei electrice, persoanele cele mai vulnerabile vor fi mai bine protejate împotriva deconectării. În cazul unei crize a prețurilor gazelor naturale, statele membre pot introduce măsuri de protecție a consumatorilor și de asigurare a accesului la energie la prețuri accesibile și la servicii sociale esențiale. Aceasta include intervenții asupra setărilor prețurilor la nivelul comerțului cu amănuntul pentru a-i proteja pe consumatori de prețurile excesiv de mari.

Fondul pentru atenuarea impactului social al acțiunilor climatice va fi, de asemenea, un instrument-cheie, pentru a mobiliza cel puțin 86,7 miliarde de euro pentru perioada 2026-2032, finanțate din veniturile ETS și din cofinanțarea din partea statelor membre în proporție de cel puțin 25%. Fondul va sprijini măsurile structurale și investițiile în renovări în vederea eficienței energetice, în accesul la locuințe la prețuri accesibile și eficiente din punct de vedere energetic, în încălzirea și răcirea curată și în integrarea energiei din surse regenerabile, precum și în mobilitatea și transporturile cu emisii zero și cu emisii scăzute. Există, de asemenea, o opțiune de a oferi sprijin temporar direct pentru venit.